

Opravné prostředky ve správním řízení

JUDr. Michal Márton, Ph.D.

Opravné prostředky

slouží k nápravě vad rozhodnutí správního orgánu

Druhy opravných prostředků podle správního řádu:

- Odvolání
- Rozklad
- Odpor
- Námitky

= v tomto případě jde o tzv. opravné prostředky **řádné**, jejich podáním nenastává právní moc napadeného rozhodnutí

- přezkumné řízení
- obnova řízení

=v tomto případě jde o tzv. **mimořádné** opravné prostředky, jde o zásah do již pravomocného rozhodnutí

Odvolání

Osoby oprávněné podat odvolání („**kdo**“)

-**účastník**, nestanoví-li zákon jinak, což může být v případě:

- *vyloučení odvolání* (§ 76/5 s.ř.) – proti usnesení, které se poznamená do spisu a proti usnesení, o němž to stanoví zákon se nelze odvolat
- *omezení rozsahu odvolání* (§ 96/1/b PZ) - poškozený pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, nebo

Odvolání

dále účastník nemůže podat odvolání

- vzdal-li se jej
- vzal-li podané odvolání zpět

Odvoláním lze napadnout („co“) rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a to

- výrokovou část (celek)
- výrok (část)
- vedlejší ustanovení
- **jen proti odůvodnění odvolání podat nelze**

Odvolání

Náležitosti odvolání

□ obecné náležitosti podání (§ 37/2 s.ř.) a

□ zvláštní náležitosti odvolání (§ 82/2 s.ř.)

- proti kterému rozhodnutí směřuje
- proč je rozhodnutí vadné (*v čem je spatřován rozpor s právními předpisy, nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo*)
- rozsah, ve kterém je rozhodnutí napadeno (***není-li uveden, pak platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí***)

Odvolání

Lhůta k podání odvolání („kdy“)

- do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zákon nestanoví jinak
- po vydání rozhodnutí (je-li před, nepřihlíží se k němu)
- před oznámením (platí, že bylo podáno 1. den odvolací lhůty)
- do 90 dnů v případě neúplného, nesprávného nebo chybějícího poučení nebo do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení týkajícího se poučení

Odvolání

Účinky odvolání

Suspenzivní (odkladný) = odklad právní moci i vykonatelnosti, nejde-li o rozhodnutí předběžně vykonatelná, lze i vyloučit cestou výroku rozhodnutí

Devolutivní = postoupení odvolání ze správního orgánu I. stupně na odvolací (nadřízený orgán)

Odvolání

Kam se podává a kdo rozhoduje?

- Ke správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal (správní orgán I. stupně)
- Rozhoduje nadřízený (správní orgán II. stupně, odvolací) orgán

Činnost správního orgánu I. stupně po podání odvolání spočívá v

- přípravě pro rozhodnutí odvolacího orgánu (doplní řízení, umožní se účastníkům vyjádřit)

Odvolání

- možnosti nápravy vadného rozhodnutí zrušením nebo změnou původního rozhodnutí správním orgánem I. stupně cestou tzv. **„autoremedury“** za podmínek § 87 s.ř.
 - I. plně vyhoví odvolání a
 - II. nemůže být způsobena újma jiným účastníkům

Odvolání

- **Postoupení věci odvolacímu orgánu ve lhůtě**
 - ❑ 30 dnů ode dne doručení
 - ❑ 10 dnů ode dne doručení, je-li nepřípustné (není přípustné proti rozhodnutí, podáno osobou neoprávněnou) nebo opožděné (podáno po lhůtě k odvolání)

Odvolání

Odvolací orgán

- přezkoumá napadené rozhodnutí
- dokazování je v odvolacím řízení v řízení o **žádosti** ovládáno zásadou **koncentrace** (pouze důkazy, které nemohl uplatnit - § 82 odst. 4 s.ř.), v řízení z **úřední činnosti** (typicky přestupky) se zásada **koncentrace neuplatňuje** (*§ 97/1 ZP obviněný může v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení uvádět nové skutečnosti nebo důkazy*).

Odvolání

Rozhodnutí odvolacího orgánu – předmětem řízení je přezkum rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy:

je-li rozhodnutí správního orgánu I. stupně nesprávné nebo v rozporu s právními předpisy

- zruší a řízení zastaví (§ 90 odst. 1 písm. a) s.ř.)
- zruší a věc vrátí správnímu orgánu I. stupně k novému projednání (§ 90 odst. 1 písm. b) s.ř.)

Odvolání

- rozhodnutí nebo jeho část změnit (§ 90 odst. 1 písm. c) s.ř.)
 - ☐ nelze změnit v neprospěch odvolatele zákaz „reformationis in peius“
- nastala-li skutečnost odůvodňující zastavení řízení = zruší a zastaví (§ 90 odst. 4 s.ř.)

Je-li rozhodnutí správního orgánu I. stupně věcně správné a v souladu s předpisy

- odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí (§ 90 odst. 5 s.ř.)

je-li odvolání opožděné nebo nepřípustné

- odvolání odmítne (§ 92 odst. 1 s.ř.)

Rozklad

§ 152 s.ř.

- principy jako odvolání = proti rozhodnutí vydanému ústředním správním orgánem, ministrem nebo jeho vedoucím v I. stupni (není nadřízený orgán)
- rozhoduje ministr nebo vedoucí ústředního správního úřadu, ale návrh rozhodnutí předkládá rozkladová komise

Odpor

§ 150 s.ř.

Opravný prostředek proti příkazu

- lhůta k podání odporu činí 8 dnů ode dne oznámení příkazu, podává se ke správnímu orgánu, který příkaz vydal
- příkaz se ruší a plní účinky oznámení o zahájení řízení (není suspenzivní ani devolutivní účinek = přestává existovat a jedná dále správní orgán I. stupně)
- není možné zpětvzetí odporu

Námitky

§ 117 s.ř. opravný prostředek proti rozhodnutím v oblasti exekucí

- rozhoduje exekuční orgán (není devolutivní účinek)
- proti úkonům a usnesením exekučního správního orgánu, proti nimž se nelze odvolat
- odkladný účinek taxativně stanoven v § 117 odst. 3